

ภาคผนวก ๑
ภาษาถิ่นภูเก็ต บ้านห้วยหีบ

ภาษาถิ่น – ภาษาไทย

ภาษาถิ่น	ภาษาไทย	ความหมาย
กะโป๊ะ	กะลา	ส่วนแข็งที่หุ้มเนื้อมะพร้าว
กะเสน	เกษียน	สิ้นสุดอายุที่ราชการกำหนด
กิน	รับประทาน	กริยาในการกินอาหาร
เก็บ	รองเท้า	สิ่งที่ใช้สวมใส่เท้า
เก็บ	เกือบ	จวน
จี๊ะ	กลาก	โรคผิวหนังที่เกิดจากเชื้อรา
จี๋ตม	โคลน	ดินเหนียวที่มีน้ำขัง
ข้าวปุ้น	ขนมจีน	ลักษณะคล้ายเส้นหมี่สีขาว
ขันชาม	กะละมัง	ชาม อ่าง
ไข่จี๋ไก่อ๊ะ	ไข่จิ้งเหลน	ไข่สัตว์เลื้อยคลานชนิดหนึ่ง
คนจี๋ไต่	คนโกหก	คนพูดไม่จริง
คนจี๋หลัก	คนขโมย	ผู้ลักทรัพย์
คันไต่	บันได	สิ่งที่เป็นขั้นๆสำหรับก้าวขึ้น
เคาะควาย	คอกควาย	ลง
เคาะเปิด	เล่าเปิด	สถานที่สำหรับขังควาย
จัน	ขยัน	โรงเรือนสำหรับให้เป็ดอยู่
งอย	ยื่นอยู่บน	ไม่เกียงคร้าน
โง	วัว	ยื่นอยู่บนที่มีสิ่งรองรับ
โงงข้าง	งวงข้าง	ชื่อสัตว์สี่เท้าเลี้ยงลูกด้วยนม
โงง	งัวเฝีย	จมูกของข้าง
จ๊ก	จอบ	ยังง่วงอยู่ไม่อยากตื่น
จะโหด	จรวด	เครื่องมือใช้ขุดดินมีด้ามยาว
จอง	ทัพพี	สิ่งที่ใช้สำหรับตักอาหาร
จอบ	แอบดู	แอบดู
จ้งหัน	อาหารเช้า	อาหารที่ถวายให้พระฉันตอนเช้า

ภาษาถิ่น	ภาษาไทย	ความหมาย
เช่น	เขียน	เลื่อนไปมา
เซ่อเจ๋อ	เชื่อใจ	ไว้วางใจ
เซ็ด	เชือด	ใช้ของมีคมตัดเข้าไปในเนื้อ
คัก	คก	มีผลมาก
ไค้ง	ค้วง	ชื่อแมลงปีกแข็ง
ไค่น	คว่น	รีบเร่ง
คี่	ต๋อย	ทุบให้แตก
คัมป้า	คัมปลา	ชื่ออาหารชนิดหนึ่ง
คัมมะสาลี	คัมข้าวโพด	ชื่ออาหารชนิดหนึ่ง
คัมมะโถ่	คัมถั่ว	ชื่ออาหารชนิดหนึ่ง
เถาะ	เท	เทออก
เถื่อน	เถื่อน	ห่างไกลความเจริญ
เถิง	ถึง	บรรลุจุดหมายปลายทาง
ถี้	ถูก	โดน ตะต๋อง
ทอเลอ	เท่าใด	ก็มากน้อย
ทิม	ทิ้ง	ทำให้ตกหล่น
เทิง	บน	อยู่เหนือ
ธรรมเนม	ธรรมเนียม	ประเพณี แบบแผน
ธรรมมะชาด	ธรรมชาติ	สิ่งที่เกิด มีอยู่แล้วตาม
ป่อ	ไม่	ธรรมชาติ
เบ็ง	ดู	การปฏิเสธ
บี	แบ่ง	ใช้สายตามองดูสิ่งต่างๆ
ปะทับเจ๋อ	ประทับใจ	แบ่งปันส่วนของสิ่งของผู้ให้
ปะเทิง	ประเทือง	ติดใจ
เผื่อ	เผื่อ	ทำให้ดีขึ้น
		สำรองให้มากไว้เท่าที่ต้องการ

ภาษาถิ่น	ภาษาไทย	ความหมาย
โผะ	พ่อ	บิดาผู้ให้กำเนิด
ฝ่งโฮ้ย	ฝ่งห้วย	พื้นที่ที่ติดกับลำห้วย
ฝ่งฮ่อง	ฝ่งคลอง	พื้นที่ที่ติดกับลำคลอง
พ้อ	พบ	เจอ
ฟ้าคั่ง	ฟ้าร้อง	ปรากฏการณ์ธรรมชาติ
เฟอง	ฟาง	ต้นข้าวที่เอาเมล็ดออกแล้ว
ภาคเตือ	ภาคใต้	พื้นที่อยู่ภาคใต้ของประเทศไทย
ภาคเหนือ	ภาคเหนือ	พื้นที่ภาคเหนือของประเทศไทย
มะ	หมาก	ไทย
มะกะทัน	พุทรา	ชื่อพืชยืนต้นชนิดหนึ่ง
มะเขอเคอ	มะเขือเทศ	ชื่อต้นไม้ชนิดหนึ่ง
มะคืด	พริก	ชื่อพืชล้มลุกชนิดหนึ่ง
มะค้อ	ลูกค้อ	พืชสวนครัวมีรสเผ็ด
มะมี	ขนุน	ผลไม้ชนิดหนึ่งมีรส
เมะ	แม่	เปรี้ยวหวาน
เมอะ	เมือก	ชื่อพืชยืนต้น
เมิง	เมือง	มารดา
โม	มัว	สิ่งที่มีลักษณะเหนียวลื่น
แมงกะเบือ	ผีเสื้อ	แดน เขตประเทศ
แม่นแล้ว	ใจเลย	ไม่สว่าง
ไม้ไม้น	ไม้ม้วน	ชื่อแมลงชนิดหนึ่งสีส้มสวยงาม
ย่าน	กั่ว	เป็นความจริง
ยื่นกะเต้	ยื่น	เครื่องหมายสระ
เหยอะ	อยาก	ไม่กล้า
โรง	ร่วง	ลักษณะการยื่นคนเดียว ต้องรับประทาน หล่น

ภาษาถิ่น	ภาษาไทย	ความหมาย
โรงเรียน	โรงเรียน	สถานศึกษา
โรน	รวน	วิธีการทำอาหารชนิดหนึ่ง
โรมัน	ร่ว่น	หัวเราะ
ระเบน	ระเบียน	แบบ
เรือ	เรือ	ยานพาหนะทางน้ำ
เรือะโสน	เรือกสวน	ที่ทำสวน
เรือ่งราว	เรือ่งราว	เรื่องที่พรรณนาให้ละเอียด
ลู	ลูก	ผู้ที่ให้กำเนิดจากบิดามารดา
ลูเสอ	ลูกเสื่อ	คำพูดแทนชื่อคน
ลูหม้อ	ลูกหม้อ	ชื่อปลากัดชนิดหนึ่ง
ลูอม	ลูกอม	ชื่อขนมอมมีรสต่างๆ
ลูด	ลด	น้อยลง
โลย	ร่ำรวย	มีสมบัติเงินทองมาก
ละเออด	ละเอียด	ไม่หยาบ
ละเห่	ละเหย	อ่อนใจ
ลำเอ็ง	ลำเอียง	ไม่เที่ยงธรรม
หลูบ	ลูบ	เอาฝ่ามือทาบลงแล้วเลื่อนไป
หลูบกะโต้	ลูบตัว	มา
เลบ	เลียบ	ราดน้ำชำระร่างกาย
เหลอะ	เลือกสรร	ไปตามริม
เหลอด	เลียด	พิจารณาเอาแต่สิ่งดีๆ
เล็ม	เลื่อม	ของเหลวที่อยู่ในร่างกายสีแดง
เว้า	พูด	ใสเป็นเงา
เวน	เวียน	เป็นคำกริยา
วงเวน	วงเวียน	วนไปรอบๆ
		เครื่องมือเลขาคณิต

ภาษาถิ่น	ภาษาไทย	ความหมาย
เวนเทน	เวียนเทียน	พิธีกรรมทางพุทธศาสนา
เศาะ	ศอก	ส่วนหนึ่งของร่างกาย
สะมุค	สมุด	กระดาษทำเป็นเล่ม
สะลบ	สลบ	หมดความรู้สึก
สะโหลย	สลวย	เรียบร้อย
สะละ	สละ	ปล่อยวาง
สะลัด	สลัด	ชื่ออาหารชนิดหนึ่ง
เส	เสียด	ไม่ดี
เส่ว	เสี้ยว	เพื่อน
เสื่อ	ไต้	ไม่ตรง
ลำโหรด	ลำรวง	ตรวจสอบ
ลำเนง	ลำเนียง	น้ำเสียง
โสด	สวด	ว่าเป็นทำนอง
โสน	สวน	พื้นดินที่ใช้ปลูกพืชมีรื้อ
โสน	ส่วน	สิ่งที่แบ่งออกมา
โส้ม	ส้วม	ห้องน้ำ
สะ	สาก	ไม่สำหรับตำกับครก
สะเจือ	สะใจ	หน้าใจ
สะเทิน	สะเทือน	สันถิเป็นจังหวัด
สังเวน	สังเวียน	ดอก
เสสุน	เสียดศูนย์	ไม่เที่ยงตรง
โห	เสียด	ชื่ออวัยวะของร่างกาย
โหเก่า	ศิระชะ	ค่านิยมตามแบบเก่า
โหข้อ	หัวเก่า	ต้นเรื่อง
โหนอนปายตี้น	หัวข้อ	หลักแหล่ง

ภาษาถิ่น	ภาษาไทย	ความหมาย
โหโลบาน	หัวโบราณ	นิยมตามแบบเก่าแก่
โหเล็ง	หัวเรื่อง	หัวข้อเรื่อง
โหสูง	หัวสูง	มีรสนิยมสูง
โหหมู	หัวหมู	ส่วนของไถตอนที่ติดผาน
โหเหม่อ	หัวใหม่	นิยมตามสมัย
โหลม	หลวม	ไม่คับ
เหยอกน้ำ	เหยือก	หม้อใส่น้ำมีหูอยู่ข้างๆ
เหลอ	เหลือ	มีมาก
เหงอะ	เหงือก	เนื้อที่หุ้มโคนฟัน
เหนอ	เหนือ	ข้างบนที่อยู่สูงกว่า
เหมิง	เหมือง	ร่องน้ำเพื่อการชลประทาน
เหยด	เหยียด	ทำสิ่งให้ตรง
เหยอะ	หยาก	หิว
เหม่อ	ใหม่	แรกเริ่ม
อู้ก	ทุกข์	ไม่สบายใจ
อู้ดู้	สงสาร	เห็นใจในความทุกข์ของคนอื่น
อำนอย	อำนวย	ให้
ไอ้ยพร	อวยพร	ให้พร
อาเงิน	อาเจียน	สำรอกอาหารออกมาทางปาก
อู้	โอ่ง	ภาชนะสำหรับใส่น้ำ
เอ่น	ปลาไหล	ชื่อปลาที่มีลำตัวคล้ายงู
แอ้ว	เอว	ส่วนกลางของร่างกาย
อั้ง	ร่ำรวย	มีสมบัติเงินทองมาก
แฮ้ว	เร็ว	เครื่องสำหรับคักสัตว์
เฮอน	เรือน	บ้าน